

GEMENSAM FÖRSAMLINGSINSTRUKTION FÖR PASTORAT

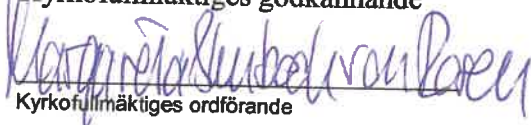
Haninge pastorat

Svenska kyrkan
STOCKHOLMS STIFT

Ink 2020 -06- 3 0

Dnr DK 2019-0043:9

Kyrkofullmäktiges godkännande

Kyrkofullmäktiges ordförande

Margareta Stenbock von Rosen
Namnförtydligande

Kyrkoherdens godkännande

Kyrkoherde

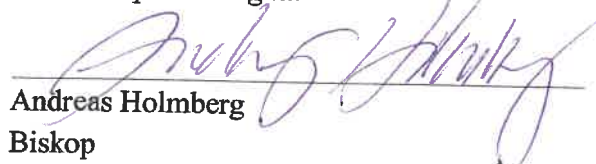
Krister Stenberg
Namnförtydligande

Domkapitlet i Stockholms stift utfärdar denna

gemensamma församlingsinstruktion att gälla till och med 2024-09-16

*Jag vill tillsammans med er dela glädjen,
stoltheten och nåden att få vara en del av en
kyrka som är just nu, som planerar framåt, som
har en god tradition i ryggen och allra mest:
en kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus och
därför kan ha vidöppna dörrar utåt.*

På domkapitlets vägnar

Andreas Holmberg
Biskop

1. Inledning

Svenska kyrkan framträder lokalt som en församling. Denna är den primära enheten inom kyrkan. Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.

Brödet som vi bryter är en delaktighet av Kristi kropp. Så är vi, fastän många, en enda kropp, ty alla får vi del av ett och samma bröd. Nattvardens gemenskap är det yttersta tecknet på vår samhörighet som kristna. Vägen till nattvarden går genom dopet. För Haninge pastorat är firandet av de två heliga sakramenten- dopet och nattvarden- det yttersta målet för all verksamhet.

2. Vision

Haninge Pastorats vision är att alla människor som bor eller uppehåller sig i Haninge ska bli sedda, hörda och bekräftade. Det är vår vision för pastoratet i framtiden och formuleras på följande sätt.

Alla som vistas i Haninge pastorat ska bli sedda, hörda och bekräftade.

3. Omvärldsbeskrivning

3.1. Haninge idag

Haninge Pastorat bildades 2018 och ligger i Haninge kommun med närmare 90 000 invånare. Pastoratet har cirka 45 000 medlemmar och består av de tre församlingarna Dalarö-Ornö-Utö församling, Västerhaninge-Muskö församling och Österhaninge församling.

Österhaninge församling är störst av de tre och hade årsskiftet 2017-18 64 113 invånare varav cirka 50 % var medlemmar. Under de senaste tio åren har befolkningen inom församlingen ökat med 15 procent. Västerhaninge-Muskö församling hade vid årsskiftet 21 014 invånare varav 60 % var medlemmar. Under de senaste tio åren har befolkningen ökat med 16 procent. Dalarö-Ornö-Utö församling hade vid årsskiftet 2 699 invånare varav 75 % var medlemmar. Församlingen har under de senaste tio åren inte haft någon märkbar befolkningstillväxt.

S:t Eskils kyrka ligger i Handen, som är Haninges centralort och största befolkningscentrum. Området består av flera olika bostadsområden med olika socioekonomisk karaktär. Vendelsö kyrka ligger i Vendelsö, som präglas av villabebyggelse. Jordbro utgörs av miljonprogramsbebyggelse med både radhus- och höghusbebyggelse. Det gäller även Brandbergen med cirka 10 000 invånare, som saknar kyrka

Västerhaninge kyrka ligger i en av Haninges största kommundelar, med blandad bebyggelse, men med övervikt av villabebyggelse. Tungelsta är en kommundel med mycket stor inflyttning som håller på att förvandlas från ganska lantlig villabebyggelse till att bli betydligt mer tätbefolkad. Tillsammans med Vega, där pastoratet inte har någon kyrka, utgör kommundelen Haninges snabbast växande delar. Muskö är landsbygd och skärgårdsmiljö som präglas av sommarboende. Där ligger Muskö kyrka. I Västerhaninge församling finns även Häringe kapell.

Dalarö är präglad av turism och sommarboende. Detta skapar stora skillnader i befolkningen under sommaren respektive vintern. Ornö och Utö kyrkor ligger på skärgårdsöar utan fast förbindelse till fastlandet. Detta skapar speciella förutsättningar. Den permanenta befolkningen på de bägge öarna uppgår till ett par hundra på varje ö,

men under sommaren sker en markant ökning. Detta skapar stor efterfrågan på dop och vigslar under sommarmånaderna.

Haninge i sin helhet är en expansiv kommun som med sitt läge i Storstockholms sydöstra del utgör ett viktigt tillväxtområde för storstaden. I Vega växer en helt ny kommun del fram och i flera andra kommun delar byggs det ut i snabb takt. I centralorten Handen pågår ett omvandlingsprojekt med syfte att urbanisera bebyggelsen. Sammantaget utgörs pastoratet av vitt skilda miljöer med olika socioekonomiska förutsättningar. Dessa ligger till grund för skillnader mellan traditioner, kyrkvanor och inriktning på verksamheten.

Andelen förvärvsarbetande i Haninge pastorat är jämförbart med resten av länet. Andelen med eftergymnasial utbildning är dock markant lägre, cirka en fjärdedel jämfört med hälften i länet som helhet. Pastoratet har en negativ nettopendling, betydligt fler bor i pastoratet och arbetar utanför den än som både bor och arbetar inom pastoratets gränser.

Cirka en fjärdedel av pastoratets invånare är födda i något annat land än Sverige. Många av de immigrerade är kristna och inom Haninge pastorat finns både kristna och ickekristna församlingar. Störst efter Haninge pastorat är romersk-katolska kyrkan och två islamiska församlingar. Inom Haninge pastorat finns även en kristen församling i Equmeniakyrkan, flera mormonförsamlingar, Jehovas vittnen och ett buddhistempel.

Befolkningstillväxten i Haninge kommun är prognostiserad att öka med drygt 20 procent de närmaste tio åren enligt Haninge kommuns rapport "Befolkningstillväxt 2017 - 026" framtagen av Sweco.

3.2. Analys

- Befolkningstillväxten i pastoratet innebär stora möjligheter att få nya medlemmar. Vi måste därför vara beredda på att döpa fler och ta emot fler konfirmander än tidigare. De människor som flyttar in i nya bostadsområden ska få ett tydligt erbjudande om att delta i kyrkans gemenskap. Kyrkan måste skapa lokal närvaro i de nya kommun delarna.
- Inom pastoratets geografiska område bor många människor med annan religiös inriktning och kulturell bakgrund än de som är medlemmar i Svenska kyrkan. Haninge Pastorat ska ha öppna och nära relationer med dessa människor för goda interreligiösa relationer. En kyrka som talar tydligt om Jesus Kristus kan ha vidöppna dörrar.
- Utifrån ett solidariskt perspektiv ska pastoratet bedriva verksamhet och fördela resurser till skärgårdens varierande behov beroende på årstider.
- Dagens samhälle gör människor uppbundna av andra aktiviteter där det förr naturligt fanns plats för de kyrkliga. Därför är det viktigt att fira gudstjänster med hög kvalitet och forma verksamheter med relevans och bra innehåll. Det gäller att särskilt lyfta fram den unika andliga tradition och erfarenhet som Svenska kyrkan bär på. På så vis skapar vi ett mervärde för människor i pastoratet. Pastoratets gudstjänstfirande skall utformas så att det är anpassat till medlemmarnas livsmönster och är tillgängligt i så väl tid som rum.
- Vi måste på ett tydligt sätt visa våra medlemmar all den verksamhet vi erbjuder och de värderingar som kyrkan står för.

4. Pastoralt program

4.1. Bakgrund

Det pastorala programmet har Svenska kyrkans värdegrund som bas. Allt vi gör ska vittna om vår kristna tro, Guds fysiska närvaro och Kyrkan som sakrament. Pastoratet ska agera på ett sätt som gör att människor förknippar det med Svenska kyrkans kärnvärden för kommunikation; öppenhet, närvaro och hopp. Se bilaga om svenska kyrkans värdegrund

Nedan beskriver vi Haninge Pastorats uppgifter i enlighet med följande struktur.

- den evangelisk-lutherska kyrkans sakrament – dop och nattvard
- de grundläggande uppgifterna – gudstjänst, undervisning, diakoni och mission
- de kyrkliga handlingarna – dop, bikt, konfirmation, vigsel och begravning

Gemensamt utför pastoratets församlingar - Österhaninge, Västerhaninge-Muskö och Dalarö-Ornö-Utö - dessa uppgifter som en enhet.

4.2. Inledning

Svenska kyrkan i Haninge ska spela en aktiv roll i samhället där den kristna tron utgör en viktig och avgörande del av människors vardag. Jesus berättar i en liknelse om att Guds rike är ”som en surdeg som en kvinna arbetar in i tre mått mjöl; till slut blir allt syrat.” (Luk 13:21). Surdegen- jästen - får brödet att växa och bli gott och ätbart. Så är Guds rike och så kan vi tänka om vårt pastorats uppdrag. Att vi ska finnas där människor finns. Finnas där människor far illa. Vara en kyrka som kan förändra vår omgivning till något bättre. En kyrka med en positiv framtidstro. Haninge pastorat ska sträva efter att vara en öppen folkkyrka.

För oss är en öppen folkkyrka

- En kyrka som vill lyfta fram solidaritet och öppenhet mot omvärlden
- En kyrka som ser sig själv, sina grannar och sin omvärld.
- En kyrka som vill vara en del av de goda kristna traditionerna, samtiden och framtiden.
- En modern kyrka som är förankrad i den kristna tron
- En kyrka som står för en positiv framtidstro.

Denna syn på folkkyrkan leder till följande inriktning för pastoratet

- Ett inkluderande perspektiv.
- Socialt engagemang.
- Aktiv närvaro där kyrkan är synlig, engagerar och berör.
- Tydlig röst för medmänsklighet.
- En hållbar kyrka med god förvaltning.

Det ovan nämnda genomsyrar därför det pastorala programmet i församlingsinstruktionen

4.3. Sakramenten

Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt samfund. I vår lutherska kyrka har vi två sakrament. Dopet och nattvarden. Sakrament betyder helig handling och är instiftat av Jesus Kristus. I sakramenten finns fysiska element som vatten, bröd och vin. De fysiska elementen är viktiga. Det är något konkret, något vi kan ta på. Precis som Jesus själv. En människa av kött och blod.

Kyrkorummen är markeringar i tid och rum. De är platser där en allomslutande mening som pekar bortom det närvarande till det slutliga förvaltas. De är platser som handskas med tårar och bryr sig om de punkter i tillvaron där en människas existens bryts. De firar och högtidlighåller. De är öar av stillhet. De är platser på vilka unika gester av välsignelse, delande och vördnad utförs. De erbjuder ett utrymme där vi kan samlas i allvaret, sjunga, lägga ner blommor och tända ljus. De är allvarliga platser på den allvarliga jorden.

4.4. Grundläggande uppgifter

Kyrkans grundläggande uppgifter är gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Haninge pastorat är arbetsgivare för alla anställda och pastoratet är arbetsområdet för alla anställda. Det innebär att alla anställda ska kunna tjänstgöra i pastoratets samtliga församlingar för att säkerställa att församlingarnas grundläggande uppgifter blir utförda.

Det pastorala programmet för att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission gäller pastoratets samtliga församlingar och pastoratet säkerställer att personella resurser avdelas så att uppdraget kan genomföras.

I varje församling skall varje vecka genomföras gudstjänst eller mässa enligt handboken.

I varje församling ska det genomföras dopgudstjänst, vigselgudstjänst och begravningsgudstjänst efter församlingsbornas önskemål. Pastoratet ansvarar för att präst, musiker och vaktmästare avdelas för att genomföra de kyrkliga handlingarna.

4.4.1. Gudstjänst

Utifrån uppdraget att fira gudstjänst är den lokala närvaron i nya stadsdelar, skärgårdsmiljöns varierande behov och människors livspussel i dagens samhälle utmaningar. Samtidigt finns det stora möjligheter därför att vi har många medlemmar i en stor kommun och ett stort pastorat som Haninge.

4.4.1.1. Mål under fyraårsperioden

- Antalet personer som tar nattvarden ska öka med minst 28 procent.
- Antalet gudstjänstbesök under fyraårsperioden ska öka med minst 14 procent.

4.4.1.2. Hur ska detta uppnås

Grunden för pastoratets firande av den gemensamma gudstjänsten är högmässan. I samtliga kyrkor där verksamhet regelbundet bedrivs bör mässa firas minst en gång varje vecka.

Gudstjänsten ska göras tillgänglig och relevant för alla grupper. En tillåtande, öppen och välkomnande gudstjänst ska rymma kyrkans alla målgrupper. Gudstjänsten ska vara en bred gemenskap. För att uppnå det ska gudstjänsten inte målgruppsanpassas utan tillgängliggöras för alla.

All verksamhet syftar till att leda till söndagens gudstjänst och altarets gemenskap. Alla aktiviteter inom den grundläggande verksamheten ska ha en plan för hur detta uppnås.

Pastoratets verksamheter ska prioritera söndagen som verksamhetsdag. Detta så att högmässan på den gemensamma gudstjänstdagen omges av en mångfald av öppna verksamheter och gemenskaper för alla åldrar.

Musiken är viktig, både som utgångspunkt för gemenskap och som bärare av budskap och som en väsentlig del i gudstjänsten. Musik ska därför ha en självklar plats i pastoratets verksamhet och dess roll är i första hand att förstärka gudstjänsten. En viktig del i pastoratets musikliv är körverksamheten. Det skall därför finnas ett rikt och varierat körutbud med olika inriktning och ambitionsnivå.

Pastoratet ska främja lokal närvaro och möjliggöra lokal prägel i samtliga geografiska delar. Lokala traditioner knutna till gudstjänsterna ska ges ett tydligt utrymme.

4.4.2. Undervisning

Utifrån uppdraget att bedriva undervisning ska pastoratet skapa förståelse och fördjupning kring kyrkans tro, liv, lära och tradition. Det finns stora möjligheter att utveckla undervisningsuppdraget med det ökande underlaget av möjliga konfirmander.

4.4.2.1. Mål under fyraårsperioden

- Antalet personer som konfirmeras ska öka med 27 procent.

4.4.2.2. Hur ska detta uppnås

All verksamhet inom undervisning ska följa en dopundervisningsplan med överordnat syfte att leda de odöpta barnen och ungdomarna till dopet och de döpta till konfirmation. Detta gäller genom alla åldrar, från födelsen till döden. Dopet och konfirmationen är inte tidsbegränsade. Av detta skäl ska undervisningsplanen utgöra en obruten kedja där alla åldersgrupper täcks in.

4.4.3. Diakoni

Genom diakonin tar kyrkan ett socialt ansvarstagande inom olika områden. Diakoni är medmänsklig omsorg, barmhärtighet och solidaritet. Genom diakonin möter kyrkan människor i utsatta livssituationer. Med pastoratets resurser skapas möjligheter att utöka den diakonala verksamheten.

Inom diakonin ska finnas en organisation för frivilliga insatser från våra medlemmar.

4.4.3.1. Mål för fyraårsperioden

- Vi ska ha möjlighet att i öppna diakonala träffar och mötesplatser klara av minst 80 000 besök varav minst 65 000 i Kryckans verksamhet.

4.4.3.2. Hur ska detta uppnås

Alla verksamheter i Haninge pastorat bör aktivt samverka med frivilliga i olika uppgifter för att skapa delaktighet och liv och för att aktivt stötta och inspirera till mänsklig omsorg och ansvarstagande både till vardags och helg. Pastoratet skall ha en diakonal verksamhet som ger stöd och hjälp för många olika grupper.

Kryckan är ett exempel på en verksamhet med särskild betydelse för pastoratet och av den anledningen ska den och andra liknande initiativ ges goda förutsättningar att verka.

4.4.4. Mission

Utifrån uppdraget att utöva mission har pastoratet i uppgift att möta människor i dagens samhälle. Mission är att finna vägar till människor som är sökande och nyfikna på kyrkan och kristen tro. Mission är även att visa på vägarna in till kyrkan och församlingarnas liv. Möjligheter finns i medlemmarnas kommunikationsförmåga och samverkan med andra samfund. Mission omfattar även internationella och lokala kontakter med kristna och ickekristna samfund.

Under avsnittet mission tar Haninge Pastorat även upp **dopet**, som dels är ett sakrament och dels är en av kyrkans handlingar. Det är rimligt att ha ett mål för antal döpta under avsnittet de grundläggande uppgifterna, då övriga mål redovisas här.

4.4.4.1. Mål för fyraårsperioden

- Antal dop ska öka med 30 procent.

4.4.4.2. Hur ska detta uppnås

Kyrkans uppdrag är att alla människor ska nås av erbjudande om dop. Därför ska Haninge pastorat arbeta aktivt på många olika sätt för att nå ut med detta erbjudande och att vara lyhört och flexibel så att erbjudandet är lätt att ta emot.

Haninge pastorat skall vara tillmötesgående och flexibelt gällande tider och resurser för doggudstjänsten. Haninge pastorat ska också möta upp behov gällande kringarrangemang runt själva doggudstjänsten.

Haninge pastorat ska även i övrigt arbeta aktivt utåtriktat med marknadsföring av verksamheter, aktiviteter och budskap. I samband med öppna aktiviteter ska alltid möjligheten till marknadsföring beaktas och tas till vara.

Eftersom Haninge är en inflyttningskommun ska en särskild strategi gentemot nyinflyttade finnas.

Haninge pastorat ska ha aktiva relationer med det omgivande samhället genom exempelvis kommunen, skolor, förskolor, företag och föreningar. Pastoratet ska arbeta för att bjuda in och involvera dessa i sina verksamheter. Samtliga klasser, dagisgrupper, äldreboende osv ska ha någon form av kontakt med pastoratet.

Haninge pastorat ska upprätthålla relationer med utländska vänförsamlingar. Pastoratet ska även aktivt främja ekumeniska och interreligiösa relationer, både lokalt och internationellt. Genom möten med människor med annan trostillhörighet skapas möjligheter att minska konflikter och missförstånd. Haninge pastorat kan utifrån sitt kristna perspektiv på det sättet bidra till ett bättre samhälle.

Haninge pastorat ska aktivt sträva efter tillgänglighet på alla relevanta plan. Fysisk tillgänglighet ska utformas med medvetenhet kring placering av verksamheter och anpassning av lokaler för alla grupper. Pastoratets personella resurser ska göras tillgängliga för medlemmar och besökare. Mental och andlig tillgänglighet ska säkerställas genom ett tilltal som är tidsenligt och relevant.

Pastoratet strävar efter en aktiv närvaro i hela sitt geografiska område och en närvarande delaktighet i alla personliga möten. Haninge pastorat är stort, både geografiskt och demografiskt. Pastoratet ska med sin verksamhet sträva efter att täcka alla geografiska delar och överallt vara relevant utifrån de demografiska skillnaderna. Ett exempel på att göra detta är att upprätthålla den tjänst för marinpastor som finns idag.

Gudstjänstspråken i Haninge pastorat är svenska och finska. Gudstjänstfirande på andra språk, eller med inslag på andra språk, är ett viktigt missionsverktyg för att nå fram till de stora grupper som står utanför pastoratets gudstjänstgemenskap och som saknar förankring i de traditioner som denna utgår från.

5. Sammanfattning av pastorala programmet

Det pastorala programmet ska leda fram till

- en klart ökad dopfrekvens
- varierad barn- och ungdomsverksamhet
- öka antalet konfirmander påtagligt
- hög kvalitet vid gudstjänster och kyrkliga handlingar
- ett stort musik- och körutbud
- diakonal verksamhet med stor bredd som särskilt uppmärksammar människor som är hemlösa och utsatta
- relevanta samtal och föreläsningar m.m. i livsåskådningsfrågor

6. Avslutning

Då pastoratet är nybildat kommer de kommande fyra åren präglas av att utveckla de respektive församlingarnas verksamheter och pastoratets funktioner, för att skapa de bästa förutsättningarna för måluppfyllelse enligt ovan. Denna mandatperiod när förändringen utarbetas, kommer därför verksamheterna i församlingarna parallellt ha likvärdiga utbud och verksamheter.

Haninge pastorat ska på ett effektivt och hållbart sätt nyttja de gemensamma resurserna. Utformningen av gemensam administration ska eftersträva denna effektivitet och därigenom bygga en styrka som kommer verksamheterna och medlemmarna till del i det lokala. Det gäller både personalresurser och fastigheter, de sistnämnda genom en tydlig förvaltningsstrategi och lokalförslöjningsplaner.

CHECKLISTA FÖR PASTORAT

Regler för pastoratets verksamhet som domkapitlet får besluta om (57 kap 5 § KO)

GUDSTJÄNST

Firas i pastoratet huvudgudstjänst varje söndag och kyrklig helgdag?

(17 kap. 3 och 5 § § KO och 37 kap. 3 § p 1 KO)

Ja Nej

Om nej ange varför:

OBSERVERA att huvudgudstjänst ska firas i pastoratet om inte domkapitlet medgivit undantag för visst tillfälle.

Firar pastoratet regelbundet gudstjänster med annan församling inom Svenska kyrkan?

Ja Nej

Om ja ange vilka/vilken församling:

Firar pastoratet huvudgudstjänst tillsammans med församling/ar i ett annat kristet samfund?

(17 kap. 7 § KO)

Ja Nej

Om ja – ange i vilken utsträckning?

OBSERVERA att domkapitlets tillstånd ska inhämtas.

Används någon annan ordning eller annan musik än kyrkohandbokens i huvudgudstjänsten?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

Ja Nej

Om ja ange vilken:

OBSERVERA att annan gudstjänstordning än den som ingår i kyrkohandboken får användas vid visst tillfälle eller under viss tid, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av församlingrådet. Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Om det finns särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut. Gäller avvikelserna måltidens texter krävs även medgivande av domkapitlet. Ett sådant medgivande får lämnas efter ansökan från kyrkoherden.

OBSERVERA också att annan musik än den som ingår i kyrkohandboken får användas till kyrkohandbokens texter, efter beslut av kyrkoherde och efter samråd med församlingens präster och kyrkomusiker samt efter medgivande av församlingrådet.

Beslutet ska anmälas till domkapitlet. Finns det särskilda skäl får domkapitlet ändra eller upphäva kyrkoherdens beslut.

Enligt domkapitlet i Stockholms stift ska huvudgudstjänst med nattvard firas i varje pastorat minst 24 gånger under ett kyrkoår. Sker så i ert pastorat?

(17 kap. 4 § och 18 kap. 6 + 6 a § § KO)

Ja Nej

Om nej ange varför:

TJÄNSTER

Stiftsstyrelsen har beslutat att det ska finnas minst 17 prästtjänster (inklusive kyrkoherde) i pastoratet.

(37 kap. 19 § KO)

Domkapitlet har beslutat att det ska finnas minst en kyrkomusiker som ska vara:

(34 kap. 2 § KO)

Försteorganist Organist Kantor

Finns någon av följande specialbefattningar i pastoratet:

(34 kap. 11 § KO)

Sjukhuspräst Präst för verksamhet på teckenspråk, finska eller annat språk

Präst i en samarbetskyrka eller liknande

Övrig specialbefattning *Ange vilken:* Marinpastor

PASTORATETS VERKSAMHET PÅ ANDRA SPRÅK ÄN SVENSKA

(57 kap. 5 § KO)

Redovisa kort pastoratets verksamhet på de andra språk än svenska som behövs för att pastoratet ska kunna fullgöra sin grundläggande uppgift:

Pastoratet har finskspråkig komminister. Gudstjänst firas regelbundet på finska. Diakonal verksamhet och själavårdande samtal på finska erbjuds.

BARNKONSEKVENSANALYS

(57 kap. 5 § KO)

I det pastorala programmet ska barnets perspektiv utifrån en barnkonsekvensanalys behandlas.

Enligt domkapitlets beslut ska barnkonsekvensanalysen lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

Ja Nej

Om nej ange varför:

KYRKOR

(57 kap. 5 § KO)

När det finns flera kyrkor i en församling ska det redovisas hur dessa i huvudsak används.

Om flera kyrkor finns ange vilka och hur de används:

Österhaninge kyrka: Kyrkliga handlingar varje vecka. Gudstjänst vid årets stora högtider.

S:t Eskils kyrka: Kyrkliga handlingar varje vecka. Gudstjänst varje söndag. Veckomässor.

Vendelsö kyrka: Gudstjänst varje söndag. Veckomässor.

Jordbro kyrka: Gudstjänst varannan söndag

Västerhaninge kyrka: Kyrkliga handlingar varje vecka. Gudstjänst varje söndag.

Tungelsta kyrka: Gudstjänst varje månad. Kyrkliga handlingar regelbundet.

Muskö kyrka: Gudstjänst med regelbundenhet samt vid årets stora högtider.

Dalarö kyrka: Gudstjänst varje söndag.

Ornö kyrka: Gudstjänst under sommarhalvåret samt vid årets stora högtider.

Utö kyrka: Gudstjänst under sommarhalvåret samt vid årets stora högtider.

HANDLINGSPLAN FÖR LÄRANDE OCH UNDERVISNING

Enligt domkapitlets beslut ska en handlingsplan för lärande och undervisning finnas. Denna lämnas in som bilaga till församlingsinstruktionen. Finns denna?

Ja Nej

Om nej ange varför:

Bilaga 2.

Handlingsplan för lärande och undervisning

Haninge pastorat är en ung organisation. Denna handlingsplan är ett levande dokument. Stora delar är under utveckling och planen kommer därför kompletteras.

Vision

Haninge pastorats vision är att

Alla som vistas i Haninge pastorat ska bli sedda, hörda och bekräftade.

För undervisningsverksamheten innebär det att se, höra och bekräfta verksamhetens deltagare och att detta i sin tur skall leda deltagarna till Kristus och kyrkans gemenskap.

Syfte och mål

Varje församling i Svenska kyrkan har fyra huvuduppgifter: att fira Gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. (kyrkoordningen kap2 paragraf 1). Undervisningen är alltså något som varje församling enligt kyrkoordningen ska bedriva.

I enlighet med Jesu egna ord är kyrkans uppgift att döpa och undervisa människor i den lära som han undervisade sina lärjungar (Matt 28:19-23). Undervisningen i Haninge pastorat utgår från denna dopbefallning. Den yttersta uppgiften för undervisningsverksamheten i Haninge pastorat är att leda människor till dopet och att undervisa dem i vad den kristna tron är, vem Gud är samt att han söker en relation med varje människa.

Församlingsinstruktionen för Haninge pastorat anger mål för fyraårsperioden. Målen för lärande och undervisning är

- att antalet konfirmander ska öka med 27 procent.
- att antal dop ska öka med 30 procent.

Utöver det finns det verksamhetsmål som har tagits fram inom undervisningsverksamheten. Dessa är

- Att höja kvaliteten på undervisningen i Haninge pastorat.
- Att leda människor till kyrkans sakrament och till att bli en del av den gudstjänstfirande församlingen.
- Att aktivt erbjuda en plats för ideellt engagemang.

Policydokument och andra styrdokument

Haninge pastorats handlingsplan för lärande och undervisning utgår från församlingsinstruktion för Haninge pastorat. Församlingsinstruktionen i sin helhet ger mål och ramar för verksamheten inom undervisning. Handlingsplanen preciseras i sin tur ytterligare i form av den verksamhetsplan för undervisningsverksamheten som tas fram i samband med budget varje år.

Undervisningsverksamheten i Haninge pastorat följer de policyer som beslutats av kyrkorådet och de anvisningar som tagits fram av ledningsgruppen.

Omvärldsbeskrivning och omvärldsanalys

Haninge Pastorat bildades 2018 och ligger i Haninge kommun med närmare 90 000 invånare. Pastoratet har cirka 45 000 medlemmar och består av de tre församlingarna Dalarö-Ornö-Utö församling, Västerhaninge-Muskö församling och Österhaninge församling.

Haninge i sin helhet är en expansiv kommun som med sitt läge i Storstockholms sydöstra del utgör ett viktigt tillväxtområde för storstaden. Befolkningstillväxten innebär att antalet barn, ungdomar och vuxna i behov av kristen undervisning ökar.

Befolkningstillväxten i Haninge kommun är prognostiserad att öka med drygt 20 procent de närmaste tio åren enligt Haninge kommuns rapport "Befolkningstillväxt 2017 - 026" framtagna av Sweco.

Program

Barn

Genom att ha föräldragrupper välkomnar vi in familjerna i kyrkan och förkortar vägen till att döpa barnen i kyrkan. I denna verksamhet är personalen på plats kyrkans pelare som med sin närvaro vittnar om kyrkans förkunnelse och som levandegör uppdraget.

När barnen når skolålder erbjuder pastoratet lokala grupper för barn i lågstadiet och mellanstadiet att delta i. Fokus är att bedriva dopundervisning, erbjuda andlighet och att erbjuda möjligheten att delta i församlingens gudstjänstliv.

Ungdom

Pastoratet använder sig av en trestegsmodell. Första steget är att vara synliga på platser där ungdomar är. Vi syns på skolorna, skapar kontakt och relation.

Andra steget är att erbjuda en öppen ungdomsverksamhet där personalen på plats manifesterar kyrkan genom sin närvaro och öppenhet med sin egen tro.

På plats erbjuds dop och konfirmation genom de anställdas öppenhet med sin egen tro och uppdrag.

Tredje steget är att efter konfirmation erbjuda andlig fördjupning genom pastoratets olika ungdomsgrupper. Där finns även möjlighet att utbilda sig för ideellt arbete med konfirmation i pastoratet.

Konfirmation

Vi blandar den andliga utveckling och den kunskapsresa som görs under denna tid tillsammans med olika sorts resor. Möjlighet till resor utomlands och möten med den kristna historien erbjuds. Resor inom Sveriges gränser erbjuds för de som inte vill åka iväg för långt. Olika teman och inriktningar finns för att nå ungdomar med skilda intressen.

På detta sätt erbjuds ungdomarna både på en riklig inre resa samt en yttre resa. De ställs inför den undervisning som Jesus gav och som de behöver för att kunna bestämma sig om de vill fortsätta att vara en del av kyrkan.

Vuxen

Genom öppna föredrag och bibelstudiegrupper ges vuxna en möjlighet att utforska andlighet. De möter kyrkans historia och tro. De erbjuds fördjupning dopet och för de odöpta erbjuds dopundervisning och dop.

Aktiviteter och metoder

Se Verksamhetsplan.

Kursplan

Se verksamhetsplan.

Kompetensutveckling

Se Verksamhetsplan.

Budget och resurser

Se Mål och budget.

Kommunikationsplan

Pastoratets kommunikationsplan specificeras i verksamhetsplanen för det aktuella året. Kommunikationsplanen anpassas år för år. För dop- och konfirmationskommunikation finns dock en grundläggande kommunikation

Konfirmationskommunikation

Före sommaren skickas en folder med information om pastoratets konfirmationsalternativ ut till alla ungdomar som fyller 14 år det året. En vecka efter folders skickats görs besök på skolor inom pastoratet. Efter sommaren upprepas utskicken och skolbesöken. En kort tid före sista anmälningdag arrangeras öppet hus i pastoratets kyrkor. Utöver detta kommuniceras konfirmationen även via pastoratets övriga kanaler såsom tidningen Andrum, annonsering och via Facebook.

Dopkommunikation

För dopkommunikation använder pastoratet en särskild kommunikationsprocess med anpassade utskick till samtliga familjer med nyfödda barn. Utskicken görs enligt ett särskilt schema och anpassas efter huruvida familjen har tidigare döpta barn och andra faktorer.

Utöver detta kommuniceras dopet via pastoratets samtliga kommunikationskanaler.

Vuxenkommunikation

Vuxenundervisning kommuniceras via annonsering, tidningen Andrum och andra kanaler. Särskilda foldrar med pastoratets alternativ för vuxenundervisning används. Under rubriken Öppna rum bedriver pastoratet lågtröskelverksamhet med vuxna som målgrupp. I samband med de aktiviteterna så presenteras även övriga aktiviteter inom vuxenundervisning.

Bilaga 3.

Barnkonsekvensanalys gällande församlingsinstruktion för Haninge pastorat

Metod

I samband med arbetet med att ta fram en församlingsinstruktion för Haninge pastorat så har ett urval barn och ungdomar i olika distrikt och olika åldersgrupper inom pastoratet tillfrågades av sina pedagoger om vad de tycker att kyrkan ska göra för dom och hur de önskar att verksamheten ska utformas. Formen har varit informella samtal där anteckningar har förts. I ett fall har en tankekarta använts för att dokumentera svaren.

Västerhaninge¹

De gjorde en gemensam tankekarta.

- Att man ska få en minnessak från dop och bröllop.
- De tyckte att det skulle vara barnaktiviteter efter gudstjänsterna t.ex. pyssel, femkamp, grillning m.m.
- De ville ha en lekpark utomhus med en stor klätterställning. Rutschkanan fantiserade de kunde se ut som Jesus (de sa att då skulle lekplatsen bli känd och hamna på Youtube).
- En TV tyckte de skulle finnas. Man kunde då titta på faktafilmer, filmer man lär sig något av m.m.
- I kyrkan hade de tankar på att ett lekrum skulle finnas. Drömmen vore ett bollhav men även lego, pussel, böcker och klossar skulle vara bra.
- De vill gärna ha övernattning/läger.
- Ett besök på Gröna Lund skulle vara roligt.
- Utomhus vore en labyrint ett önskemål.
- Dopljus skulle alla få.
- Fler tonårsaktiviteter skulle finnas. När de inte har fritids i skolan mer (efter årskurs 3) så vill alla inte gå till den kommunala fritidsgården Åbygården.

Jordbro²

- Kyrkan är bra när man inte vill vara ensam hemma

¹ Intervjuer med miniorer och juniorer av Mina Järleström och Karolina Nilsson, 2018-05-02

² Intervjuer med miniorer och juniorer av Annette Björknäs och Malin Frixon, 2018-05-14 och 2018-05-17

- I kyrkan är det en lugn miljö
- Kompissamtal – att få prata ut om sådant som är både bra och dåligt
- Kyrkan skulle kunna samla in leksaker, kläder och filter till dem som behöver
- Kyrkan kan hjälpa barn som har det svårt
- I kyrkan finns det fler saker att göra jämfört med vanliga fritids
- Kyrkan kan samla in pengar till Röda korset och Rädda barnen, ge mat till fattiga
- I kyrkan kan vi lära känna nya vänner
- Det är roligt att leka fritt i lekrummet
- Vi skulle vilja ha fler sällskapsspel
- Vi får baka
- Vi vill leka utomhus
- Vi vill pyssla mindre

Vendelsö³

- Jag vill åka på sommarkollo.
- Måste jag svara? Får man något svar?
- Alla som vill ska få vara här. Man ska få vara som man är.
- Jag vill ha något som jag kan gå på efter Juniorerna, när jag typ går i sjuan.
- Det ska finnas ett café där man kan köpa godis och fika.
- Vi kan ha pysselrum.
- Vi kan ha ett kyrkisband
- Vi kan ha kuddar och mjuka madrasser där man kan vila.
- Man ska kunna gå hit och vila och spela spel. Och kolla film och äta chips typ.

Handen⁴

- Mer kärlek, mera rum att vara i.
- Nattvarden inte skall vara vin utan druvjuice.

Analys

Barnens och ungdomarnas svar visar på en bred församlingsverksamhet. Barnen talar inte bara om "sin egen" verksamhet utan ser även behoven utanför dom själva. Behovet av stöd och hjälp till behövande, såväl barn som vuxna.

Mycket av det som framkommit är konkreta önskemål i aktiviteterna. Man önskar inriktningar, aktiviteter och utrustning. Men i dessa önskemål finns även önskemål om en kyrka som ger utrymme för gemenskap, för skapande och som utgör en plats för vila och rekreation. Kyrkan ska vidare vara en öppen plats där alla är välkomna.

Slutsats

Församlingsinstruktionen bör spegla barnens önskemål om en bred verksamhet som inkluderar diakonal hjälp till behövande, en varierad barn- och ungdomsverksamhet och inte minst att kyrkan skall ge utrymme för individen att vara sig själv.

³ Intervjuer med juniorerna av Karolina Sundbaum, i maj 2018

⁴ Intervjuer med miniorerna av Helena Andersson